

Юлія Фастовець

*Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова*

ПОТЕНЦІАЛ БЛОГУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

У статті встановлено, що ведення вчителем блогу зумовлене вимогами розвитку сучасного інформаційного суспільства. Визначено особливості ведення блогу вчителем. Виокремлено навички та уміння, які формуються у вчителя під час створення та удосконалення власного блогу. Проаналізовано функції, які реалізують потенціал блогу у формуванні інформаційно-комунікативної компетентності вчителя.

Ключові слова: *персональний блог, алгоритм створення блогу, інформаційно-комунікативна компетентність, блог «Філологія».*

The article establishes that the conduct of a blog teacher which is conditioned by requirements of development of a modern information society. The features of blogging by the teacher are determined. The skills and abilities that are formed by the teacher when he creating and improving own blog are distinguished. The functions that realize the potential of blog in forming informational and communicative competence of a teacher are analyzed.

Keywords: *personal blog, blog creation algorithm, informational and communicative competence, blog "Philology".*

У час розвитку інформаційного середовища, в школах упроваджено використання мультимедійних засобів навчання, проте вони відходять на друге місце внаслідок використання мережі Інтернет в навчальній діяльності. Відповідно до вимог часу, вчителі-предметники опановують навички роботи з мережею Інтернет шляхом створення та організації блогів.

Теоретичні й методологічні основи такої діяльності вже було висвітлено у вітчизняній методиці. Так, Л. Глущенко акцентує увагу на блогах як засобах підвищення інтересу учнів до уроків історії, В. Кондакова – до уроків іноземної мови, Г. Юзбашева та А. Коромислова – до уроків хімії. Відповідно питання щодо місця блогу вчителя української мови в системі навчально-виховної роботи малодосліджене й тому є актуальним.

Мета роботи – визначити можливості формування та підвищення інформаційно-комунікативної компетентності вчителя за допомоги ведення блогу з української мови.

Л. Глущенко в своїй роботі [2] вказує на таке визначення блогу, блогосфери та блогерів: «*Блогом* називають самостійне динамічне інтерактивне електронне видання, що містить статті, які додаються через невизначені періоди часу та розміщуються у хронологічному порядку». Відповідно «сукупність усіх блогів мережі прийнято називати *блогосферою*, а людей, що створили та ведуть блоги – блогерами» [2, с. 186].

На думку Л. Глущенко, сучасний учитель, який володіє технологіями Веб 2.0 має змогу підвищити рівень внутрішньої мотивації учнів до вивчення

свого предмета шляхом дистанційної підтримки уроку [2, с. 184]. Науковець вважає, що введення блогів у систему освіти полягає в тому, щоб учитель мав не тільки знання, а й відповідні компетенції пошуку, систематизації, адаптації та використання освітніх веб-ресурсів для організації діяльності учнів, підвищення своєї кваліфікації в умовах самоосвіти. «Саме тому доцільним буде ведення вчителем *персонального блогу*» [2, с. 185].

За Л. Воронюк, учитель з метою забезпечення ефективності навчально-виховного процесу має дотримуватися певних умов організації професійного блогу [1, с. 108]. «Суть першої умови полягає в наявності спеціального навчального блогу та наповнення його відповідними навчально-методичними матеріалами, що будуть використовуватися на заняттях з предмета чи у виховній роботі», – зазначає науковець в своїй роботі [1]. Під час створення навчального блогу та використання його можливостей потрібно дотримуватися алгоритму:

- 1) визначити мету та функції, які повинен виконувати блог;
- 2) спроектувати його структуру;
- 3) обрати платформу та створити блог;
- 4) розмістити на блозі навчально-методичні матеріали, що будуть використовуватися під час навчання;
- 5) розробити для блогу правила, які будуть визначати процес роботи з блогом;
- 6) запропонувати учням адресу блогу й умови співпраці в мережі Інтернет [1, с. 108].

Реалізація цього алгоритму буде успішною, за умови, що вчитель вільно користується соціальними сервісами Веб 2.0 та готовий використовувати їх для організації навчально-пізнавальної діяльності учнів [1, с. 108].

Згідно із С. Лабудьком, ведення професійного блогу вчителем – один із шляхів розвивати професійну компетентність в інформаційному суспільстві. «Під *професійним блогом* слід розуміти такий блог, який допомагає вчителю здійснювати його професійні функції – навчати і виховувати дітей» [3, с. 10]. Ведучи професійний блог, учитель:

- удосконалює писемне мовлення, використовуючи автентичні матеріали різного ступеня складності;
- розширює свій кругозір, розвиває соціокультурну компетентність;
- розвиває комунікативні уміння та навички;
- підтримує розвиток професійного мережного вчительського співтовариства, коментуючи дописи вчителів-блогерів;
- безперервно удосконалює свою інформаційно-комунікативну та предметну компетентності [3, с. 10].

Аналіз методичної літератури показав, що для реалізації формування та підвищення інформаційно-комунікативної компетентності вчителя блог виконує функції: *дидактичну* (блог дає можливість реалізувати метод рефлексивного навчання шляхом читання статей, їх коментування, он-лайн-дискусії), *загальнокультурну* (під час підготовки й пошуку цікавої інформації, фактів і подій, а також у використанні неординарних способів подання матеріалу вчитель (блогер) збагачується новими знаннями, досвідом, зростає його творчий потенціал), *інформаційно-комунікаційну*, *соціальну*, *науково-методичну* (за допомоги блогу можна проводити уроки, семінари, конференції в режимі он-лайн) [3, с. 9].

З метою апробації теоретичних відомостей, ми створили блог «Філологія» [4], який допоможе учням дізнатися нові

відомості з мови, не передбачені програмою для загального вивчення (наприклад, історія походження літери *ь*), тут вони можуть отримати консультації щодо питань з вивченої теми або для підготовки до олімпіад чи інших мовних або літературних конкурсів. Крім того, використання інформаційного наповнення блогу сприятиме формуванню в учнів інформаційно-цифрової компетентності.

Для досягнення цих завдань ми створили рубрику «*Історія мови та сучасність*». Сторінка містить відомості з історичної граматики, викладені відповідно до вікових особливостей учнів; відомості про історію становлення мови, внесок у її розвиток українських письменників та взаємозв'язок подій минулого із сучасністю. Ці відомості учні зможуть використовувати як на уроках

мови (в тому числі й уроках мовлення), так і на уроках української літератури.

Отже, потенціал ведення персонального блогу вчителем залежить від його наповнення навчально-методичним матеріалом, який допоможе під час підготовки до уроку. За допомоги блогу з української мови вчитель підвищує свою інформаційно-комунікативну компетентність, яку спрямовує на оволодіння відповідними вміннями й навичками використання нового освітнього середовища. Організація блогу дає можливість зробити процес навчання мови в школі цікавішим, тобто викликає бажання в учнів брати участь у розвитку блогу, інтерес до предмета, який впливає на становлення особистості й перетворюється на рису її характеру.

Список літератури

1. Воронюк Л. Удосконалення професійної компетентності учителя засобами блога: з досвіду роботи [Електронний ресурс] / Л. Воронюк. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/node/2116>
2. Глущенко Л. Персональний блог учителя як засіб підвищення інтересу учнів до вивчення історії / Л. Глущенко // Таврійський вісник освіти [Текст] : Науково-методичний журнал. – № 2 (54) / [Редкол. А.М. Зубко (гол. ред.) та ін.]. – Херсон, 2016. – С. 184–190.
3. Лабудько С. Блог як засіб розвитку професійної компетентності вчителів / С. Лабудько // Комп'ютер у школі та сім'ї : Науково-методичний журнал / Інститут педагогіки АПН України. – К. : «Фенікс», 2013 – № 6. – С. 9–12.
4. Фастовець Ю. Філологія [Електронний ресурс] / Ю. Фастовець. – Режим доступу: <https://filologyyuliafastovets.blogspot.com/2017/10/blog-post.html>